

Kommunikációs szándékok listája

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása az érettségi középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvi megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát.

Az utolsó csoportban található kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példák
Megszólítás, reagálás a megszólításra	Gospa, prosim.../Gospod, prosim... Draga prijateljica/Dragi prijatelj, Dušan! Spoštovani profesor! Prosim.../Izvolite...
Köszönés, búcsúzás, reagálás ezekre	Dober dan! Zdravo! Živijo! Na svidenje! Adijo!
Bemutkozás, reagálás	Pišem se ... / Ime mi je ... Dovolite, da Vam predstavim... To je moj prijatelj, Ivan. Veseli me, da sem vaju spoznal.
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, elköszönés, reagálás ezekre	Halo, gospa profesorica? Ne, sem dijakinja profesorice za matematiko. Lahko bi jo poklicali k telefonu? Seveda, takoj!
Megszólítás és elbúcsúzás magán- és hivatalos levelekben	Draga sestra! Ljubi Peter! Spoštovani ! S spoštovanjem. Prisrčno te/Te pozdravlja
Szóbeli jókívánások, üdvözetek	Veseli me, da sem se srečala z Vami. Pozdravljam tudi vašo hčerko. Prosim, predajte ji moje pozdrave.
Hogylét felől érdeklődés, reagálás	Kako ste? Kako se počutite? Hvala, dobro!
Köszönet kifejezése, reagálás	Hvala lepa za Vašo pomoč! Z veseljem, tudi drugič!
Bocsánatkérés, reagálás	Oprostite, da sem zamudila, toda zaspala sem! Ne zamerite ... Opravičujem se... Nič hudega V redu, toda drugič...
Gratulációk, jókívánások, reagálás ezekre	Čestitam ti/vam za uspešni izpit! Želim Vam vesele praznike! Srečno novo leto! Tudi jaz Vam želim vse najboljše.
Részvétnyilvánítás	Ob izgubi prijatelja ti izrekam sožalje.

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példák
Hála	Najlepša hvala!
Sajnálkozás, csalódottság	Žal, ne morem na izlet. Zelo sem razočarana, da me nisi povabil na ples!
Öröm	Hura! Jutri ne bo pouka! Oj, kako sem vesela! Veseli me/nas....

Elégedettség, elégedetlenség	Zadovoljen/zadovoljna sem s tabo. Nisem zadovoljen/zadovoljna...
Csodálkozás	O, kak lep fantek! Kako si zrasel, odkar te nisem videl/a!
Remény	Upam, da boš čimprej ozdravel!
Félelem, aggodalom	Strah me je! Bojim se ...
Bánat, kétségbeesés	Žalostna sem, ker je mama zbolela. Ožaljen/a sem ...
Harag, bosszúság	Kako si nesramen! Pojdi proč/stran!

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példák
Véleményt kérni és a véleményre reagálni	Po vašem/tvojem mnenju ... Kaj rečete vi? Strinjam se z Vami. Imate prav. Mislim, da je tako prav!
Érdeklődés, érdektelenség	Si slišal/a kaj novega? Zanima me... Ne zanima me ... Rad/a/ se ukvarjam s/z ... Z veseljem ...
Tetszés, nemtetszés	Všeč mi je... Ugaja mi... Ni mi všeč, ker ... To obnašanje ni lepo!
Igazat adni valakinek, ill. nem elismerni igazát	Prav imaš! Res je tako! Nimaš prav! Ne poznaš dovolj razmere.
Egyetértés, egyet nem értés	Ta učenec je pohvale vreden. Strinjam se z Vami. Nismo enakega mnenja!
Véleménnyel egyetértés, véleménykülönbség, rosszallás	Dosegli smo lepe uspehe. Da, tako je! Danes niste bili pridni. Zamerim ti...
Fenntartás, kikötés és ezek elutasítása	Ta predlog ne sprejmemo! S pridržkom... Brez pridržkov... Odklonimo Vaš predlog. Uveljavili bomo svojega!
Érdeklődési kör kifejezése	Zanima me slikarstvo. Ne zanima me... Moj konjiček je ... Rad/a/ se ukvarjam s/z
Dicséret, kritika, szemrehányás	Priden/pridna si bil/a/ Lepo, da si pomagala starcu! Ta roman je slab/dober, zanimiv/dolgočasen... Ni bilo lepo, da nisi prišel na sestanek, čeprav si obljubil.

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példák
Dolgok, személyek megnevezése	Ta aparat je kuhinjski robot. Tista lepotica se imenuje Marija.
Dolgok, események leírása	V šoli smo imeli zanimivo prireditev. Dijaki so recitali, peli in plesali.
Információkérés, információadás	Ali bi mi lahko povedali ...? Seveda... Zanima me, koliko stane prenočišče v vašem

	hotelu.
Igenlő és nemleges válasz	Da, verjetno pridem zvečer. Ne, ne pišem se Bajzek.
Válaszadás megtagadása	Oprosti, nočem odgovoriti/odgovarjati. Zaman me sprašuješ, ne bom odgovarjal/a/.
Tudás, nem tudás	Temeljito poznam pesmi Franceta Prešerna, manj pa njegovo življenje. Vem, da si me iskal. Dobro obvladam/znam matematiko.
Bizonyosság, kételkedés	Prepričan sem, da je to škodo storil vaš sin. Ne vem, če bom lahko šla zvečer v opero. Mogoče pridem jutri.
Ismerés, nem ismerés	Da, to knjigo poznam tudi jaz. Vaše hčerke ne poznam.
Feltételezés, kételkedés	Domnevam, da ... Mogoče, da mi prijateljica posodi kaseto, ker je radodarna.
Emlékezés, nem emlékezés	Še danes se spominjam tistih lepih dni. Mogoče, si mi že rekla, naj kupim darilo za brata, vendar se ne spominjam tega.

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példák
Kérés, kívánság	Prosim te ... Želim ... Zelo me boli glava. Imaš kakšno tableto zame? Da bi le našli najboljšo rešitev!
Felszólítás, tiltás, parancs	Pozor! Kajenje je prepovedano! Prepovedujem ti, da... Tukaj ne smeš glasno govoriti! Tukaj se ne pogovarja glasno. Prosim te, utihni! Bodi tiho! Molči!
Javaslat, reagálás a javaslatra	Brala sem zelo zanimivo knjigo. Predlagam ti, preberi jo! Bila bi hvaležna, če bi mi jo posodila.
Rendelés	Prosim, prinesite mi kozarec mineralne! Jaz bi palačinko z orehi.
Meghívás, reagálás a meghívásra	Vabimo vas/Vas ... Vljudno vabljeni na predstavo novega filma. Hvala za vabilo, vsekakor bomo tam.
Kínálás és arra reagálás	Imamo poceni obleke, izvolite, kupite jih!
Reklamáció és arra reagálás	Včeraj sem kupila bratu brivski aparat. Doma se je izkazalo, da ne dela. Prosim zamenjajte ga. Seveda, takoj!
Tanácskérés, tanácsadás	Prosim nasvet ... Kaj mi svetuješ ...? Svetujem ti
Figyelmeztetés	Pozor! Zelo glasni ste! Zadnjič vas opozarjam!
Engedélykérés, annak megadása, megtagadása	Ali lahko vstopim? Kar izvolite! Malo počakajte!!
Segítségkérés és arra reagálás	Pomagajte mi prosim ... Ali bi mi lahko pomagali? Lahko vas/Vas prosim, da bi mi pomagali ... Seveda, z veseljem. Žal, nikoli nisem delal/a kaj takega.
Segítség felajánlása, reagálás	Lahko vam/Vam pomagam?

	Ja, zahvalim. Lahko Vam priskočim na pomoč? Zahvalil/a bi se.
--	---

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok (kommunikációs stratégiák)

Kommunikációs szándékok	Példák
Visszakérdezés, ismétléskérés	Sem prav razumela? Prosim, ponovite mi zadnji stavek! Prosim še enkrat!
Nem értés	Ne razumem. Oprostite, zame to ni razumljivo.
Betűzés	Kakšen priimek! Prosim črkovati! Fasching: F kot figa, a kot Anica, s kot sliva, c kot cmok, h kot Helga, i kot ime, n kot noč, g kot gosli
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	Prosim, govorite bolj razločno!
Beszélesi szándék jelzése	Rada bi povedala, da ... Lahko tudi jaz povem svoje mnenje?
Téma bevezetése	Spoznali smo razmere pri fevdalizmu. Poglejmo, kako se to obdobje pojavlja v slovenski književnosti.
Témaváltás	O tem toliko. Zdaj gremo naprej!
Félbeszakítás	Nehaj, prosim! Oprostite, po mojem to ni tako!
Megerősítés, indoklás	Točno tako je. Tudi jaz tako mislim.
Körülírás	Učenje je delo dijakov.
Példa megnevezése	Na primer. Lahko bi mi povedali primer? Za vzgled vzamemo ...
Beszélgetés befejezése	Zaenkrat toliko, drugič pa bolj obširno.